

درس ۶ اجتماعی پایه ی ششم

محصولات کشاورزی از تولید تا مصرف

یاد آوری:

در درس قبل یاد گرفتیم که کشاورزی سه مرحله ی عمده دارد: کاشت، داشت و برداشت.

همچنین آموختیم که عوامل موثر در کشاورزی به صورت زیر تقسیم می شوند:

۱- عوامل طبیعی که شامل موارد زیر می شود:

الف- خاک   ب- آب   ج- آب و هوا

۲- عوامل انسانی که شامل موارد زیر می شود:

الف- نیروی کار   ب- سرمایه   ج- ابزار و وسایل   د- مواد

در این درس می خواهیم با زراعت و باغداری و محصولات آن ها آشنا شویم.

تفاوت زراعت و باغداری

زراعت، کاشت و پرورش گیاهانی است که بعد از کاشت دانه حداکثر تا یکسال محصول می دهند ولی باغداری،

کاشت و پرورش نهال درختانی می باشد که بعد از گذشت یک یا چند سال از کاشت محصول می دهند.

زراعت:

مهمترین محصولات زراعی ، غلات ، حبوبات و محصولات جالیزی هستند.

غلات:

مهمترین غلات مورد استفاده در کشور ما، گندم و برنج می باشند. گندم به دو صورت پاییزه و بهاره در اکثر نقاط

کشور ما کشت می شود و برنج نیز در استان هایی که آب کافی دارند مخصوصا استان های شمالی کشت می

شوند. حبوبات و محصولات جالیزی نیز در همه ی استان های کشور کشت می شوند.

بدانیم:

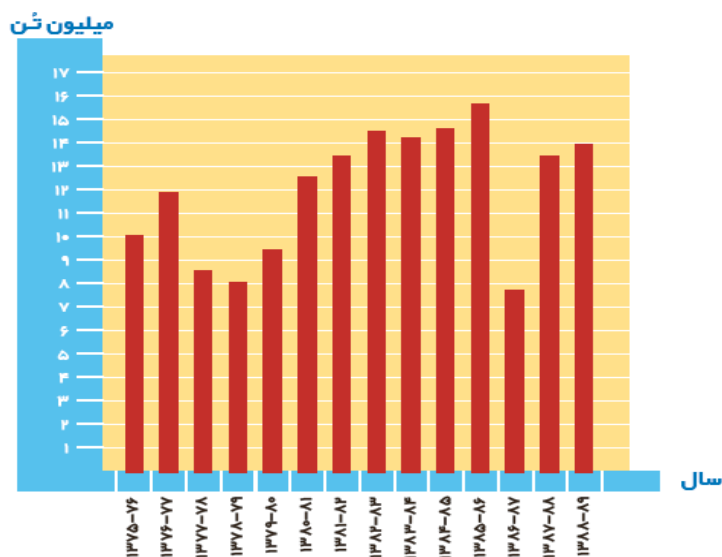
برنج گیاهی یک ساله است که در نواحی معتدل و مرطوب رشد می کند و بیش از نصف برنج کشور ما در استان های شمالی کشت می شود. در شکل زیر می توانید تصویری از یک مزرعه ی برنج که شالیزار نامیده می شود را ببینید.

ایستگاه تفکر:

آیا می توانید چند نوع از حبوبات و محصولات جالیزی را نام ببرید؟

با توجه به نمودار زیر (میزان تولید گندم کشور در سال های مختلف) به سوالات پاسخ دهید:

۱- بیشترین میزان تولید گندم مربوط به چه سالی می باشد؟

۲- تفسیر خود را از این نمودار بیان کنید.

کشت گلخانه ای:

یکی از روش های کشت گیاهان زراعی ، استفاده از کشت گلخانه ای می باشد که مزایایی را دارد:

- می توان در هر منطقه ای با هر آب و هوایی هر محصولی را بدست آورد.

- می توان محصولات زراعی را در خارج از فصل پرورش آن ها پرورش داد.

- در کشت گلخانه ای مصرف آب خیلی کمتر از سایر روش های کشاورزی می باشد.

باغداری:

در ایران اکثر میوه های سردسیری مانند زردآلو، آلو ، هاو ، آلبالو و .... به صورت خشکبار و برخی از میوه های

گرمسیری مانند خرما و پسته به دلیل مرغوبیت به خارج از کشور صادر می شوند.

حدیث:

امام جعفر صادق (علیه السلام) فرمودند:

کشاورزی و درخت کاری کنید، به خدا هیچ کاری برای مردم ، حلال تر و پاکیزه تر از آن نیست.

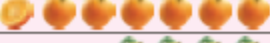

ایستگاه تفکر:

مفهوم حدیث بالا چیست؟

در مورد بیمه ی محصولات کشاورزی و بیمه ی کشاورزان اطلاعاتی بدست آورید.

نمودار جدول داده ی مقابل را در کار برگه ی شماره ی ۷ کتابتان رسم کنید و همچنین کاربرگهی شماره ی ۸ را کامل کنید.

سال زراعی	۱۰ تن پرتقال
۱۳۸۵-۸۶	
۱۳۸۶-۸۷	
۱۳۸۷-۸۸	
۱۳۸۸-۸۹	
۱۳۸۹-۹۰	
۱۳۹۰-۹۱	

محصولات کشاورزی چگونه بدست ما می رسند؟

کشاورزان بعد از برداشت محصول آن ها را به بازارهای محلی می برند یا در انبار ها و سردخانه ها نگهداری می کنند و با استفاده از کامیون یا وانت به میادین تره بار دیگر شهر ها ارسال می کنند.

درست مصرف کنیم:

پس از هر بار غذا خوردن خدا را شکر کنیم.

به اندازه مصرف کنیم و مواد غذایی را اسراف نکنیم.

در برخی از کشور ها به علت کمبود مواد غذایی بعضی از مردم گرسنه هستند و روزانه تعدادی از گرسنگی می میرند. وظیفه ی ما در قبال چنین افرادی چیست؟

ایستگاه تفکر:

اگر قرار باشد روزی کشاورزی کنید ، دوست دارید چه چیزی بکارید؟

کاربرگه ی شماره ی ۹ کتاب را حل کنید.

ارزشیابی:

۱- تفاوت زراعت و باغداری چیست؟

زراعت، کاشت و پرورش گیاهانی است که بعد از کاشت دانه حداکثر تا یکسال محصول می دهند ولی باغداری، کاشت و پرورش نهال درختانی می باشد که بعد از گذشت یک یا چند سال از کاشت محصول می دهند.

۲- مزایای کشت گلخانه ای چیست؟

- می توان در هر منطقه ای با هر آب و هوایی هر محصولی را بدست آورد.
- می توان محصولات زراعی را در خارج از فصل پرورش آن ها پرورش داد.
- در کشت گلخانه ای مصرف آب خیلی کمتر از سایر روش های کشاورزی می باشد.